

บทที่ 4

แฟนอนัน: ความทรงจำและรากเหง้าชนชั้นกลางไทย

ในบทที่ 4 (และ 5) นี้ จะได้วิเคราะห์กระบวนการสื่อความหมายในภาพยนตร์ โดยใช้ให้เห็นถึงกระบวนการใช้ภาพเคลื่อนไหวเป็นสื่อในการเล่าเรื่อง อย่าง โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ความขัดแย้ง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา สัญลักษณ์พิเศษ มุมมองการเล่าเรื่อง ภาษาภาพยนตร์ และตอนจบของภาพยนตร์ ว่ามีการประกอบอย่างไรบ้าง รวมไปถึงการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ โครงสร้าง (ประชา สุวิธานนท์, 2542) คือการใช้สัญลักษณ์ตรงข้ามหรือคู่ขัดแย้ง (Binary Opposition) ต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่อง จากนั้นจะทำการวิเคราะห์โดยใช้แผนผังการแสวงหาที่เป็นแกนในการยึดโครงสร้าง เพื่อให้เห็นว่าองค์ประกอบที่กระทำต่อกันในเรื่องสัมพันธ์กันทั้งหมดเป็นโครงสร้างใหญ่อย่างไร ดังที่ เอ. เจ. เกรมาส (A.J. Greimas) นักวิทยาศาสตร์เชิงโครงสร้างได้เสนอไว้ว่า เรื่องเล่าในโลกนี้ จะพบว่าเป็นเรื่องของ “การแสวงหา” บางสิ่งบางอย่าง และท้ายสุดจะเป็นการสะท้อนความหมายทางวาทกรรมของสังคมบางอย่าง โดยผู้ศึกษาได้แบ่งเนื้อหาการนำเสนอในบทนี้ดังนี้

- 4.1 วิเคราะห์เรื่องเล่าในภาพยนตร์ “แฟนอนัน”
- 4.2 วิเคราะห์ตอนจบของภาพยนตร์
- 4.3 ความหมายเชิงโครงสร้างของเรื่องเล่าใน “แฟนอนัน”

4.1 วิเคราะห์เรื่องเล่าในภาพยนตร์แฟนอนัน

4.1.1 โครงเรื่อง (Plot) คือเหตุการณ์ทั้งหมดในเรื่องที่ดำเนินตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งในเรื่อง “แฟนอนัน” มีโครงเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ดังในตาราง

ภาวการณ์	เหตุการณ์
1. การเริ่มเรื่อง (Exposition)	- เจ๊ียบเตรียมตัวไปงานแต่งงานเพื่อน แต่บังเอิญแม่โทรมาบอกเรื่องงานแต่งงานของน้อยหน้า เพื่อนสมัยเด็กของเขา เขาปฏิเสธไป ในระหว่างทางที่ขับรถไปงานแต่งงานเพื่อน เขาเปิดเพลงเก่า นึกถึงวันเวลาสมัยตอนที่เขายังเป็นเด็ก - ในห้วงการระลึกถึงอดีต เขานึกถึงน้อยหน้าที่อยู่บ้านใกล้ เป็นเพื่อนเล่นกันมาตั้งแต่เด็ก

	- บ้านและครอบครัวของเขาและเธอที่เป็นร้านตัดผมและอยู่ห่างกันเพียงคูหาคั่นกลาง พ่อทั้งคู่เป็นช่างตัดผมแต่ไม่ถูกกัน ส่วนแม่ๆเข้ากันได้ดี - เรื่องราวตอนที่ไปโรงเรียนและเพื่อนก๊วนผู้ชาย แก๊งค์ผู้หญิง
2.การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)	- เจียบพยายามเข้ากลุ่มกับเด็กผู้ชาย โดยการขอเล่นเป่าหนัง แต่แจ๊คหัวหน้าแก๊งค์ ไม่ยอมให้เล่นและว่าเจียบเป็นกระเทย - เจียบจึงกลับไปเล่น โดคยาง พ่อแม่ลูก กับน้อยหน้าท่ามกลางเด็กผู้หญิง - ในงานวันเด็ก เจียบเอาดอกไม้ให้น้อยหน้า ทำให้พวกผู้ชายล้อเจียบกับน้อยหน้าเป็นแฟนกัน - แต่เจียบยังคงพยายามที่จะเข้ากลุ่มเด็กผู้ชายให้ได้ - เขาผ่านไปในการแข่งบอลที่แก๊งค์ขาดคนเล่น ทำให้แก๊งค์ชนะ จนทุกคนยอมรับ แต่ในการแข่งบอลครั้งต่อมา เจียบกลับไม่ได้ไปเตะเพราะไปเล่นกับเด็กผู้หญิงจนทำให้แก๊งค์ผู้ชายแพ้ย แจ๊คโมโหและล้อเรื่องเจียบกับน้อยหน้า จนเจียบทนไม่ได้ชกต่อยกัน - เจียบกลับมาเล่นกับผู้หญิงอีกครั้ง น้อยหน้าชวนเจียบเล่นเตะบอล แต่เจียบยังคงอยากอยู่กลุ่มผู้ชาย จึงขอพิสูจน์ความกล้า 1.โดยการขี่จักรยานปล่อยมือ 2. แก้วฟ้ากระโดดน้ำ จากสะพานสูง 3. ดัดหนึ่งอย่างที่เด็กผู้หญิงเล่น
3.จุดหักเหของเรื่อง (Turning point)	- เจียบเดินเข้ามาเดินตัดหน้าที่น้อยหน้าและกลุ่มเด็กผู้หญิงกำลังโดดเล่น น้อยหน้าเข้าต่อว่าและตีเจียบ - เจียบผลักน้อยหน้าล้มลง เธอร้องไห้ ในขณะที่เจียบทำอะไรไม่ถูก และเดินจากมา - เจียบรู้สึกผิด และพยายามจะไปหาน้อยหน้าที่บ้าน แต่ก็ไม่มีโอกาสพุดกับน้อยหน้า จนมีข่าวว่าน้อยหน้าจะย้ายบ้าน เขาพยายามเป่ายาง เพื่อจะได้หนังยางมาร้อย

4.ภาวะวิกฤติ (Climax)	- เจียบตื่นสาย แม้ว่าจะตั้งนาฬิกาหลายเรือน เสี่ยงรถบรรทุกเคลื่อนออกไป - เจียบรีบลุกและขี่รถจักรยานตามไป - เจอแจ๊ค และเจอเพื่อนๆ เปลี่ยนขับซาเล้งขนน้ำแข็งของบ้านดี -รถซาเล้งดับในระหว่างทางที่เกือบจะถึงรถของน้อยหน้า - เจียบวิ่งออกไปสุดแรงแต่ไม่ทัน น้ำตานอง เขาไม่ทันจะขอโทษ รถของน้อยหน้าเลี้ยวหายไปบนถนนที่ทอดยาว
5.ภาวะคลี่คลาย (Falling Action)	- ชีวิตของเจียบหลังจากที่น้อยหน้าย้ายไปแล้ว มีเพื่อนเล่นคือแก๊งค์เด็กผู้ชาย ที่พากันขี่รถจักรยานเล่น ไปเที่ยวกรุงเทพ ร้องเพลงจีบสาว เจียบเริ่มโกนหนวด และไปไหนมาไหนกับแจ๊คที่เปลี่ยนมาขี่มอเตอร์ไซด์
6 การยุติเรื่องราว (Ending)	- เจียบตอนโตอยู่ในห้องนอนของเขา กำลังนั่งฟังเพลงเก่าจากเครื่องเล่นเทป แม่เดินเข้ามาในห้องมาจัดเตียงนอนให้ - เจียบเดินไปตลาดซึ่งเห็นการเปลี่ยนแปลงไปของสถานที่ เพื่อนของเจียบโทรมาเรื่องงานแต่ง ในขณะที่เจียบก็เลือกจะแต่งงานแต่งของเพื่อนในวัยเด็กอย่างน้อยหน้า - เจียบตอนโตเดินเข้าไปในงานแต่งงานของน้อยหน้า - ในสายตาของเจียบน้อยหน้ายังคงเป็นน้อยหน้าที่ไม่ได้เปลี่ยนไป เลยจากสมัยเด็ก

ตารางที่ 4.1 โครงเรื่อง แพนลัน

1.2 แก่นเรื่อง (Theme) จากการศึกษาพบแก่นแนวคิดของภาพยนตร์เรื่องนี้

ซึ่งเรื่อง“แฟนฉัน” มีแก่นเรื่องการหวนหาอดีต ความรักครั้งหนึ่งในวัยเด็ก และการก้าวข้ามวัยอันเป็นเรื่องราวที่ดำเนินอยู่ตลอดทั้งเรื่อง

1.3 ความขัดแย้ง (Conflict) คือ ความไม่ลงรอยในพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความปรารถนา หรือความตั้งใจของตัวละคร มีเรื่องความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวเอง (A Struggle for Mastery by Two Elements within The Person)

เจี๊ยบตอนเด็กมีความขัดแย้งในใจตัวเอง ในด้านเพศสถานะทางด้านจิตวิทยาเขาไม่ได้ถูกยอมรับในกลุ่มของเพื่อนผู้ชาย ทำให้เขาอยากเข้ากลุ่มกับเด็กผู้ชายมีสังคมแบบผู้ชาย ซึ่งเป็นปมที่ทำให้เขาอยากจะทำอะไร โดยเขาเลือกที่จะเข้ากลุ่มกับพวกเด็กผู้ชายตามมีเงื่อนไขต่างๆ และในข้อสุดท้ายนั้นก็ป็นความขัดแย้งที่นำไปสู่การแตกหักยังให้น้อยหน้า เป็นเพื่อนที่ดีและปกป้องเขา ยังไม่ทันที่เขาจะได้ขอโทษเงื่อนไขของการจากลาทำให้เรื่องราวครั้งนี้เป็นความขัดแย้งภายในใจที่ยังค้างคาใจของเขา

ในส่วนตัวเจี๊ยบตอนโต มีความขัดแย้งเล็กๆในเรื่อง การเลือกว่าจะไปงานแต่งงานของเพื่อนเก่าสมัยเด็กอย่างน้อยหน้าหรืองานแต่งงานของเพื่อนสมัยมหาวิทยาลัย ความขัดแย้งนี้นำไปสู่การหวนคำนึงถึงเรื่องราวในวัยเด็กและคลี่คลายลงในตอนจบ ซึ่งเขาได้เห็นถึงความสำคัญบางอย่างของอดีตและคนที่อยู่ในความทรงจำสมัยเด็ก การแก้ไขปมที่ยังค้างคาใจของเขา

นอกจากความขัดแย้งในตัวละครอย่างเจี๊ยบแล้ว ยังจะพบความขัดแย้งระหว่างครอบครัวของเจี๊ยบกับน้อยหน้า ระหว่างพ่อทั้งคู่ที่เปิดร้านตัดผมเหมือนกันและกลัวโดนแย่งลูกค้า ลักษณะของพ่อทั้งสองก็ขัดแย้งอย่างเห็นได้ชัดตรงข้ามกัน พ่อน้อยหน้ามีความเป็นศิลปินมาก พ่อเจี๊ยบก็เป็นคนที่มีระเบียบ แต่ท้ายที่สุดก็กลับมาความขัดแย้งก็คลี่คลาย ทั้งคู่คืนดีกัน เคารพซึ่งกันและกัน เมื่อตอนก่อนจะย้ายบ้านนั่นเอง

1.4 ตัวละคร (Character) จากการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์เรื่องนี้ พบว่าตัวละครเด็ก

ทุกคน ต่างเป็นลูกหลานชนชั้นกลางที่เพิ่งเติบโต ขยับขยายธุรกิจ เข้ามาในเขตใกล้เมือง และสามารถส่งเสียลูกหลานเรียนโรงเรียนประจำจังหวัด เด็กๆมีเวลาเที่ยวเล่น รับสื่อสมัยนิยม สามารถขยับขยายฐานะตัวเองโดยผ่านการเรียนหนังสือและทำงานในเมืองอย่างเจี๊ยบ ตัวละครในเรื่องผู้ศึกษาได้แบ่งบทบาท ตาม Magaret Mehring ได้แก่

บทเด่น (Protagonist)

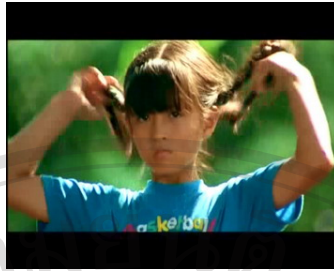

ภาพที่ 4.1 ตัวละครเจียบ

เจียบ : ตัวละครหลักในเรื่อง ที่เป็นคนเล่าเรื่อง เรื่องราวที่เกิดขึ้นผ่านมุมมองของเจียบในวัยผู้ใหญ่ที่หวนระลึกถึงเรื่องราวเก่าๆ

เจียบวัยผู้ใหญ่วัยกลางคน ชนชั้นกลางที่ขยับขยายฐานะมาทำงานในเมือง มีรถ มีบ้าน มีโทรศัพท์มือถือ ทำงานบริษัท มีชีวิตที่ห่างไกลจากบ้านและพ่อแม่ ความทรงจำในวัยเด็ก ความเป็นชนเมือง ทำให้การระลึกถึงเรื่องราวในความทรงจำของเขา ซาบซึ้งมากเป็นพิเศษ เมื่อคิดถึงต่างๆ ได้ถูกละเลยและเก็บไว้ในลิ้นชักความทรงจำอย่างที่เขาว่า

ส่วนเจียบในวัยเด็ก มีรูปร่างพอม ตัวเล็ก (เตี้ยกว่าน้อยหน้า) บทบาทในตัวละครเป็นวัยเด็กตอนกลาง (6-12 ปี) ที่เพื่อนร่วมวัยมีความสำคัญมาก แสดงให้เห็นในเรื่องที่เจียบต้องการเข้ากลุ่มกับเพื่อนผู้ชาย มีการพัฒนาและเติบโตข้ามผ่านวัย ทั้งการเล่น การเที่ยว การไปไหนมาไหนกับกลุ่มเด็กผู้ชาย แต่สิ่งแวดล้อมรอบตัวเขากลับมีแต่เด็กผู้หญิง อย่างน้อยหน้าและแก๊งค์เด็กหญิง จนทำให้เขาต้องเล่นแบบเด็กผู้หญิง มักโดนเด็กผู้ชายล้อว่าเป็นกระเทย ส่วนแม่ของเจียบมักเข้มงวดกับเขาเสมอ โดนตีโดนดุ โดนบ่น

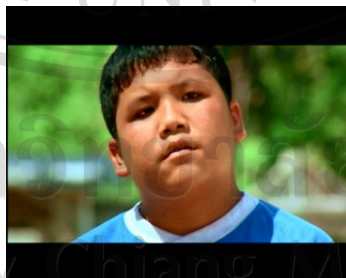
ภาพที่ 4.2 ตัวละครน้อยหน้า

น้อยหน้า คือตัวเด่นที่เจ็บเล้าถึงเหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับเธอในอดีต และปัจจุบันที่เป็นคน จุจดชวนให้เจ็บหวนคิดถึงอดีตเพราะการแต่งงานของเธอ

น้อยหน้าในวัยเด็ก เป็นเด็กหญิงผมยาว ตัวโตกว่าเจ็บเป็นเด็กวัย 9 ขวบ มีความ เป็นผู้นำ เมื่ออยู่ท่ามกลางกลุ่มเด็กผู้หญิงที่อายุน้อยกว่าและไม่กลัวใคร จากฉากที่ น้อยหน้าคำว่าแจ้คอยอย่างไม่กลัวหรือจากที่พวกเด็กผู้ชายมาระราน มีฐานะที่คอย คุแลปกป้องเจ็บ และใส่ใจดูแลเจ็บถามไถ่เมื่อไปตอนไปต่อยกับแจ้ หรือชวน เล่นฟุตบอล

น้อยหน้าเมื่อโดนเจ็บแกล้ง ตัดหน้ขยาก็ตัดผมสั้น กลายเป็นน้อยหน้าที่เจ็บขริม คุเดิบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นไปพร้อมๆกับการย้ายบ้านและค่อยๆเลือนหายไปจากชีวิต เจ็บ

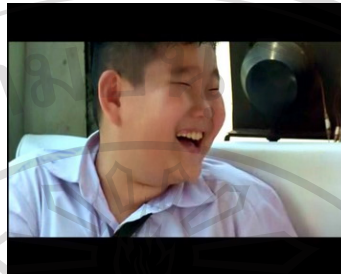
บทเสริม (Modifier) ตัวละครที่คอยให้ความช่วยเหลือตัวเอง ส่งเสริมตัวแนะนำสิ่งใหม่ๆ เป็นสาเหตุที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง

ภาพที่ 4.3 ตัวละครแจ้

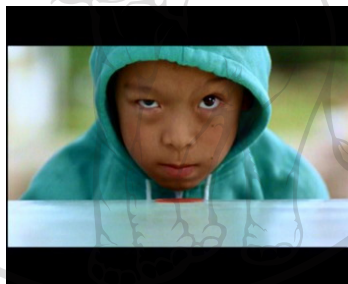
แจ้: หัวหน้าเด็กโต ที่เป็นตัวกววน และมีอำนาจในการสั่ง ตัดสินใจภายในกลุ่ม เป็นเด็ก ที่เรียนซ้ำชั้นมาสองปี มีจุดเด่นเรื่องการกินจุกินไม่เลือกแย่งเพื่อนกิน คล้ายว่าแจ้ จะเป็นตัวร้าย แต่ท้ายแล้วจะเห็นว่าแจ้เป็นตัวละครที่ช่วยเหลือเจ็บในการไปส่ง

หาน้อยหน้า และเป็นเพื่อนร่วมกลุ่มหลังจากที่น้อยหน้าย้ายไปแล้ว เป็นตัวละครที่มีทั้งดีและร้าย มีความน่ารักน่าชังในตัว

ภาพที่ 4.4 ตัวละครดี

ดี: เด็กชายเชื้อสายจีน อ้วน ตาดี และหัวเราะง่าย ที่บ้านมีธุรกิจขายน้ำแข็งซึ่งต้องช่วยพ่อทำงาน มีลักษณะคล้ายตาม

ภาพที่ 4.5 ตัวละครพริก

พริก: เด็กชายตัวเล็กเป็นคู่หูแฉะทั้งเรื่องการเล่นเป่ายาง อ่านการ์ตูน กินขนมในห้องเรียน ชอบการร้องเพลง เขาได้รับหน้าที่เป็น คนร้องเพลงชาติที่โรงเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 4.6 ตัวละครบอย

บอย: เด็กชายที่ผิวพรรณหน้าตาดี บ้านฐานะดีกว่าใครในกลุ่ม เพราะแม่เป็นเจ้าของตลาด มักมีของเล่นใหม่ๆ เกมกด แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่ดูดี มักโดนแฉีกและพริกแกง ดูเป็นมิตรกับเจ๊บในตอนที่เจ๊ยังไม่อนุญาตให้เข้ากลุ่ม เขาชวนเจ๊บมาเล่นเป่ายางด้วยกัน

ภาพที่ 4.7 ตัวละครมาโนช

มาโนช: มีต้นแบบจากจิตร ภูมิศักดิ์ เด็กชายตัวผอม ใส่แว่นตาหนา มีความสามารถทั้งการเรียนและกีฬา แต่ไม่ค่อยแสดงอารมณ์ความรู้สึก เป็นคนเงียบๆเนิบๆซ้าๆ มีเพียงตอนเดียวที่จะเห็นมาโนชแสดงอารมณ์คือตอนที่เจ๊บวิ่งตามรถของน้อยหน้า เขาตะโกนและบอกว่า “เจ๊บไปให้ทันนะ”

ตัวละครในกลุ่มเด็กผู้หญิง จะไม่ค่อยมีบทบาทเท่าไร นอกจากในเรื่องการเล่นโดคยางขายของ พ่อแม่ลูกเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ผ่านมาของเจ๊บ การเล่นเหล่านี้เลยเจอความน่าเบื่อและขาดสีสันไม่เหมือนกับการเล่นเป็นจอมยุทธ์ของเด็กผู้ชาย

ภาพที่ 4.8 ตัวละครโอเล่

โอเล่ : เด็กผู้หญิงตัวโต ในกลุ่ม รูปร่างคล้ายเด็กผู้ชาย มักส่งท่าที่ขมื่นๆ

ภาพที่ 4.9 ตัวละครเงาะ

เงาะ : เด็กหญิงตัวเล็กที่สุดในกลุ่ม กับท่าที่กวนๆ พูดมาก คล่องแคล่ว มักเล่นพ่อแม่ลูกหรือบ้านทรายทองเป็นบทตัวอิจฉา

ภาพที่ 4.10 ตัวละครกิมเตียง

กิมเตียง : เด็กหญิงตัวโตที่สุดในกลุ่ม ซึ่งไม่ค่อยได้เห็นบทบาทมากนัก

ภาพที่ 4.11 ตัวละครจุก

จุก: เด็กหญิงในกลุ่มที่ไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก

ศัตรู (Opponents) ผู้ขัดขวางหรือตัวร้าย ในเรื่อง“แฟนฉัน” คือความรู้สึกในใจของเจี๊ยบเอง ที่อยากถูกยอมรับโดยกลุ่มเด็กชาย เป็นตัวขัดขวางความสัมพันธ์ของเจี๊ยบและน้อยหน้า

ตัวเร่ง (Catalyst) ตัวแนะนำสร้างสถานการณ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการตอบรับกับบทเด่น เป็นบทบาทที่ไม่ใช่การกระทำหลัก คือการย้ายบ้านของน้อยหน้าเป็นตัวเร่งความสัมพันธ์ ทั้งเรื่องความสัมพันธ์ของพ่อทั้งคู่ และตัวเจี๊ยบเองที่ต้องทำอะไรบางอย่างเพื่อขอโทษน้อยหน้า แต่ท้ายสุดแล้วมันยังคงเป็นสิ่งที่ค้างคาใจ และเวลาได้ทำให้มันเลื่อนลงลงไป

ตัวสนับสนุน (Supporting) เป็นบทบาทที่เคลื่อนไหวเพื่อส่องสว่างให้บทเด่น ช่วยสร้างสีสัน และภูมิหลังให้กับตัวเด่น คือ

ภาพที่ 4.12 ตัวละครพ่อของเจี๊ยบ

พ่อของเจี๊ยบ

เปิดร้านชื่อชาญเกศา มีเทคนิคการตัดผมโดยใช้เบตดาเลียน ใจเย็นกับลูก และเข้าข้างเจี๊ยบเสมอ ใจเย็นกับคนในครอบครัว แต่เรื่องที่ขอมไม่ได้คือ สักดิ์ศรีอย่างเรื่องแย่งลูกค้าตัดผม เป็นคนที่มีระเบียบ กรอบบางอย่าง

ภาพที่ 4.13 ตัวละครแม่ของเจียบ

แม่ของเจียบ

เครื่องครัว และรักลูกต้องดีสั่งสอนไปด้วย จี๋บั่น จุกจิก ดุด่าเจียบเสมอ ไม่ว่าเจียบจะเด็กหรือโตแล้วก็ไม่เปลี่ยน

ภาพที่ 4.14 ตัวละครพ่อของน้อยหน้า

พ่อของน้อยหน้า

ในหนังได้ให้ข้อมูลว่าเป็นช่างเขียนรูปเก่า จึงมีการแต่งตัวและลักษณะของศิลปิน ผมหยาว หรือต้องทำอารมณ์ก่อนจะตัดผม ซึ่งใช้กรรไกรเป็น “เครื่องมือ” ในการตัดผม แสดงความถ่อมตนในตอนท้ายที่เขาจะย้ายบ้าน

ภาพที่ 4.15 ตัวละครแม่ของน้อยหน้า

แม่ของน้อยหน้า

เป็นคนใจดี ไม่เคยดุด่าลูก เสียบๆและจี๋อาย

ภาพที่ 4.16 ตัวละครแม่ของบอย

แม่ของบอย เป็นเจ้าของตลาด ทำให้บอยมีฐานะเป็นลูกคหุหนุ ในงานวันเด็กจะเห็นว่า แม่ของบอยมาพร้อมกับตากล้องวิดีโอเพื่อมาเก็บภาพลูกชาย

- บทบาทประกอบ (Lesser roles) บทบาทของคนที่สร้างความสมจริงของเรื่อง เป็นสีสัน ส่วนประกอบ

ภาพที่ 4.17 ตัวละครเฮียร้านขายของชำ

เฮียร้านขายของชำ เป็นชายวัยกลางคนเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ที่ร้านขายตรงกลางระหว่างห้องแถวบ้านของน้อยหน้าและเจ๊ียบ ร้านของชำเป็นสถานที่ที่เจ๊ียบและน้อยหน้าสามารถไปนั่งเล่น ดูทีวี เป็นจุดตรงกลางที่แม่ของทั้งสองครอบครัวลงรถ และเป็นคนกลางที่ไม่อาจจะลงตัวในเรื่องการตัดผมกับสองครอบครัวนี้ได้ เราจะไม่เห็นรายละเอียดของครอบครัวเขามากนัก

ลิขสิทธิ์โดย Chiang Mai University
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 4.18 ตัวละครนำและเพื่อน

นำและเพื่อน

เด็กชายรุ่นราวคราวเดียวกับพวกเจ็ค นำและเพื่อนเป็นกลุ่มของตัวละครที่ปรากฏตัวในการแข่งขันเตะบอล พวกเขามักถอดเสื้อแสดงความพอมเหง่ ผิวสีกัลกร้าน เป็นตัวละครที่ทำให้โลกของการเล่น การแข่งขันแบบผู้ชาย มีการแบ่งฝ่ายแบบคู่ตรงข้าม ในครั้งแรกที่เจ็บบเข้ามาเข้าร่วมกลุ่มทำให้การแข่งขันชนะด้วยความบังเอิญ พวกเจ็คสามารถเหย้าหยันกลุ่มมาได้ แต่การแข่งขันต่อมาก็จบที่การพ่ายแพ้ของกลุ่มเจ็ค ที่ทั้งกลุ่มโทษว่าเจ็บบหายไป ทีมจึงไม่ครบ ทำให้เจ็คโมโหถึงขั้นตัดขาดกับเจ็บบ

เมื่อมองในแง่คุณสมบัติของตัวละคร แบบตัวละครผู้กระทำ (Active Character) และตัวละครที่ถูกกระทำ (Passive Character)

ตัวละครเอกของเรื่องอย่างเจ็บบ มักเป็นตัวละครที่ถูกกระทำ คือมีลักษณะที่อ่อนแอ และอยู่ภายใต้การคุ้มครองของน้อยหน่าที่ดูห้าวแข็งแรง และตัวโตกว่า เขามักตกอยู่ในภาวะจำยอมของสถานการณ์ พื้นที่และไปตามกลุ่มเพื่อนที่อยู่รอบตัวอย่างน้อยหน่าและเด็กผู้หญิง จนวันหนึ่งที่เจ็บบพยายามเปลี่ยนตัวเองให้กลายเป็นตัวละครที่เป็นผู้กระทำ ที่จะตัดสินใจด้วยตัวเอง และก้าวมาสู่โลกของผู้ชาย แต่ก็นำมาซึ่งการสูญเสียบางอย่าง

1.5 บทสนทนา (Dialogue) ในภาษาภาพยนตร์แสดงถึงลักษณะนิสัยของตัวละคร ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก หรือแม้กระทั่งอุดมการณ์ ซึ่งบทสนทนาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร

เจ็บบกับเพื่อน

ได้ยืนเขาคุยกับเพื่อนทางโทรศัพท์เท่านั้น อย่างในฉากเปิด เขาโทรศัพท์กับเพื่อนเก่าสมัยเรียนมหาวิทยาลัย ที่สนิทสนมกัน เรื่องงานแต่งงาน ซึ่งเจ็บบตื่นเต้นไปด้วย เขาใช้สรรพนามแทนตัวเองว่า “กูและ มิง”

เจ็บบกับน้อยหน่า

มักใช้สรรพนามเรียกชื่อกัน จะพูดคุยที่ไม่กู มิง

เจียบกับแก๊งค์เด็กผู้ชาย

ก็จะพูด “กู มึง”

เจียบกับแก๊งค์เด็กผู้หญิง

แทนตัวเองว่าเรา กับเธอ

แม่กับเจียบ

แม่จะเรียกมึงกับลูกในกรณีที่โกรธหรือเตือนด้วยอารมณ์

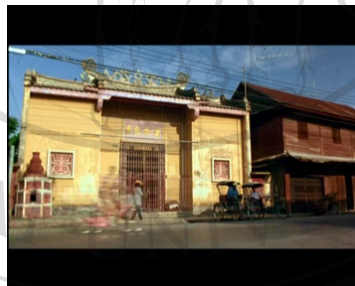
บทบรรยายเล่าเรื่อง

ด้วยน้ำเสียงที่เป็นมิตร เล่าได้อย่างมีสีสัน แก่ผู้ดู เปรียบเหมือนที่
ตัวเขากำลังรื้อค้นความทรงจำทั้งหมดออกมา ผู้ชมน่าจะเชื่อมโยง
ย้อนคิดถึงเรื่องราวของตัวเองในขณะเดียวกัน

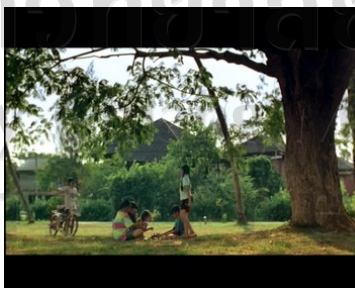
1.6 ฉาก (Setting) ฉากในเรื่องแฟนฉันมีความสำคัญในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่องทั้งฉากที่เป็นปัจจุบันและฉากในความทรงจำเพราะได้จำลองช่วงเวลาในอดีต โดยเน้นไปที่ฉากการดำเนินชีวิตของตัวละคร ที่แสดงให้เห็นสภาพแบบแผนหรือกิจวัตรประจำวัน ทั้งบริเวณบ้าน โรงเรียน สนามเด็กเล่น และมีทั้งฉากภายในและภายนอกบ้าน รวมถึงวัตถุ ที่บ่งชี้ยุคสมัย อย่างรายการโทรทัศน์ ตึก รถรา

ฝั่งศาลเจ้า

อาณาเขตที่มีแต่เด็กผู้หญิง บ้านเจียบและบ้านน้อยหน้า จะมีศาลเจ้า มีสนามหญ้าสำหรับเด็กผู้หญิง เล่นขายของ เล่นพ่อแม่ลูก มีโลกของเจียบที่สัมพันธ์กับน้อยหน้า

ภาพที่ 4.19 ฉากศาลเจ้า

ภาพที่ 4.20 ฉากสนามเด็กเล่นของเด็กผู้หญิง

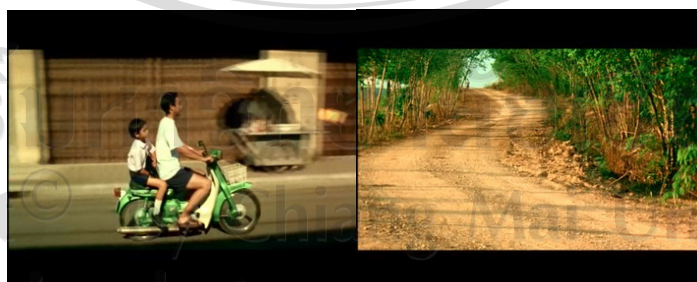
ภาพที่ 4.21 ฉากในร้านตัดผมของทั้งสองครอบครัว

ภาพที่ 4.22 ฉากบ้านของเจียบและน้อยหน้า

ภาพที่ 4.23 ฉากในร้านขายของชำของเฮีย

ภาพที่ 4.24 ฉากเจียบซ้อนมอเตอร์ไซค์พ่อ ทางลัดลงเนิน

ภาพที่ 4.25 ฉากภาพถนนที่รถโรงเรียนไปกลับ

ฝั่งตลาด

อาณาเขตที่มีเด็กผู้ชาย ร้านค้า ผู้คนมากมายซึ่งมีถนนกั้นกลางระหว่างทั้งสองฝั่ง สนามฟุตบอล สนามบด ที่เด็กชายเล่นเตะบอล ตัดทะเล บ้านหมาคุ ทะเล ท่อปูนวางอยู่เหมือนฉาก ในการ์ตูนเรื่องโดเรมอน ถนนที่ทอดยาว แม่น้ำและสะพานสูง ฝั่งตลาดนี้เสมือนโลกที่กว้างออกไปของเจียบ และปฏิสัมพันธ์กับความเจริญของเมือง

ภาพที่ 4.26 ฉากตลาดที่เจียบเข้าไป

ภาพที่ 4.27 ฉากสนามบด ริมทะเล

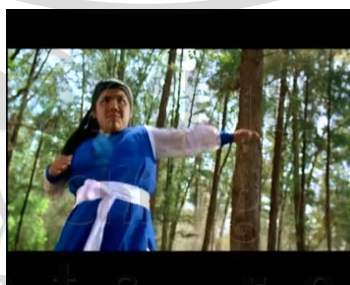
ภาพที่ 4.28 ฉากสถานีรถไฟ

ภาพที่ 4.29 ฉากแก๊งค์เด็กชายไปปั่นจักรยานเล่น

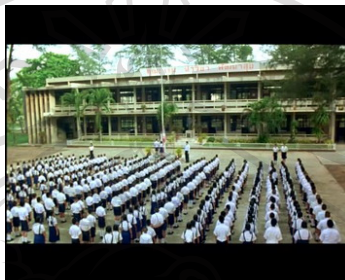
ภาพที่ 4.30 ฉากที่สะพานสูง

ภาพที่ 4.31 ฉากเล่นเป็นจอมยุทธ์

ฉากโรงเรียนและชีวิตนักเรียน

โรงเรียนของเจ๊ียบเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ลักษณะในห้องเรียนก็มักจะมีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ ซึ่งผู้ชมที่ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ โรงเรียนต่างจังหวัดจะสามารถเชื่อมโยง ทั้งจากการเข้าแถวเคารพธงชาติ (เสียงเพลงก่อนเคารพธงชาติ) ในห้องเรียนที่มีบอร์ดและการจัดโต๊ะ รวมถึงการสวัสดีคุณครู การโดนทำโทษ การเล่นตอนพักเที่ยง สนามเด็กเล่น โรงอาหาร

ภาพที่ 4.32 ฉากในโรงเรียน เข้าแถวเคารพธงชาติ

ภาพที่ 4.33 ฉากในห้องเรียน

ภาพที่ 4.34 ฉากการเล่นในตอนพักเที่ยงของเด็กผู้ชาย

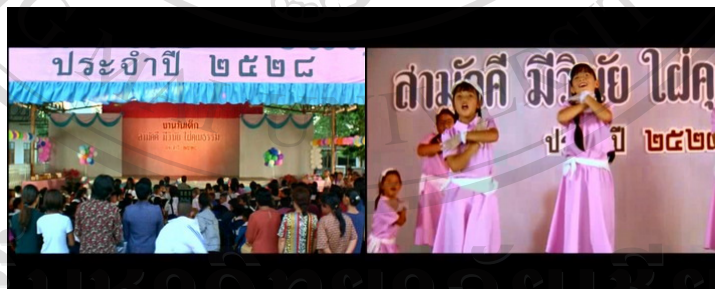

ภาพที่ 4.35 ฉากการเล่นในตอนพักเที่ยงของเด็กผู้หญิง

ภาพที่ 4.36 ฉากในรถโรงเรียน

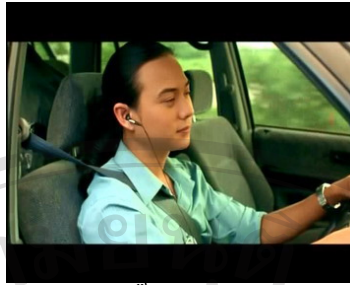
งานวันเด็กที่เป็นรูปแบบของช่วงยุคสมัย 2525 ที่จะให้นักเรียนขึ้นไปแสดงความสามารถพิเศษ มีแม่หรือครอบครัวมาดู มีการแถลงคำขวัญของท่านนายกรัฐมนตรี บรรยายภาพของการจัดงานที่เคยผ่านในความทรงจำของชนชั้นกลางในยุคสมัย

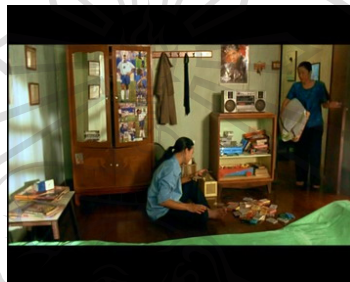
ภาพที่ 4.37 ฉากงานวันเด็ก

ฉากในตอนปัจจุบัน

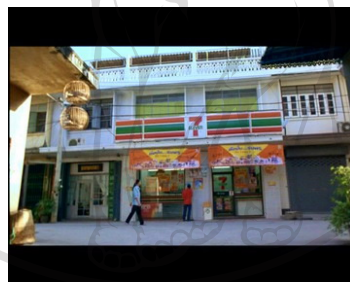
เริ่มจากตอนต้นเรื่องที่ฉากเล่าเรื่องเจ๊ียบในตอนโต ที่มีบ้านพัก ที่ทำงาน มีรถขับ ถนนทางด่วน ถนนไฮเวย์ออกจากกรุงเทพ ปั่นน้ำมัน ดึงสูง รถติด กรุงเทพมหานคร และปรากฏอีกครั้งในตอนท้ายเรื่องที่ข้างบ้านของเจ๊ียบ even-eleven เป็นสัญลักษณ์ร่วมสมัยของโลกปัจจุบัน รวมถึงลักษณะภายนอกของบ้านเจ๊ียบที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามเวลา ฟังตลาด ที่มีสะพานลอยและมีผู้คนมากมาย รวมไปถึงฉากในงานแต่งงานของน้อยหน้า

ภาพที่ 4.38 นากเจียบขับรถไปงานแต่งงาน

ภาพที่ 4.39 นากในห้องของเจียบ

ภาพที่ 4.40 นากข้างบ้านเจียบที่มีร้าน Seven-eleven

ภาพที่ 4.41 นากเจียบไปเดินตลาด

ภาพที่ 4.42 ฉากเจ๊ียบไปงานแต่งงานของน้อยหน้า

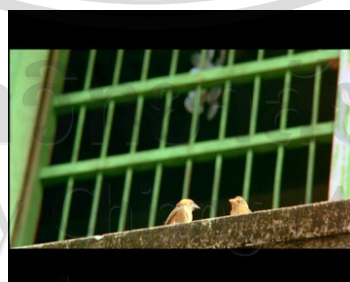
1.7 สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

1.7.1 สัญลักษณ์ทางภาพ เป็นส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ที่ดูน่าสนใจๆ อาจจะเป็นภาพของวัตถุ สิ่งของ ฉาก บุคคล อาจจะเป็นภาพเดี่ยวหรือกลุ่มภาพ ที่เกิดจากการตัดต่อ ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องแฟนฉัน มีสัญลักษณ์ทางภาพ ในลักษณะนี้หลายอย่าง

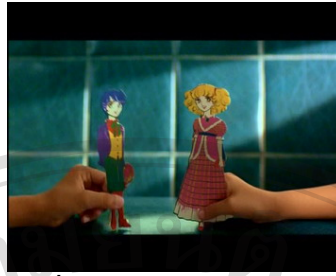
ภาพที่ 4.43 ต้นราชพฤกษ์ริมถนน

ภาพต้นราชพฤกษ์ริมถนน ที่รถนักเรียนต้องผ่านในฉากไปโรงเรียน ขากลับ รวมถึงฉากสุดท้ายที่น้อยหน้าย้ายบ้านด้วย ดอกราชพฤกษ์ที่เคยเหลืองเต็มต้นได้ร่วงโรยหมด

ภาพที่ 4.44 นกบนหน้าต่าง

ภาพนกบนหน้าต่าง , หลังจาก ฉากในฉากเริ่มต้นที่มักจะเห็นนกสองตัวอยู่ด้วยกัน ในช่วงหลังของหนังหลังจากที่น้อยหน้าและเจ๊ียบทะเลาะกันแล้ว นกหนึ่งตัวมักเดินและบินจากไปจนเหลือนกเพียงตัวเดียว

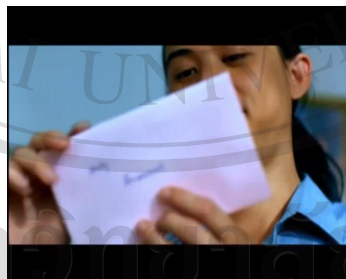
ภาพที่ 4.45 การเล่นแต่งตัวตุ๊กตา

การเล่นแต่งตัวตุ๊กตากับนายน้อยหน้า เป็นการเล่นแบบเด็กผู้หญิง และตุ๊กตากระดาดที่เล่นกับนายน้อยหน้ามีลักษณะคล้ายผู้หญิง

ภาพที่ 4.46 ลูกฟุตบอลที่นายน้อยหน้าเอามาให้

ลูกฟุตบอล ที่นายน้อยหน้าไปยืมมา แทนโลกของเจียบที่นายน้อยหน้าพยายามมีส่วนร่วมด้วย โดยชวนเด็กผู้หญิงมาเล่น แสดงถึงการเอาใจใส่ที่นายน้อยหน้ามีให้เจียบ

ภาพที่ 4.47 การ์ดวันแต่งงานที่จำหน้าของเจียบ

ในเรื่องจะเห็นซองเชิญไปงานแต่งงานของเพื่อนสองคน เพื่อนของเจียบจำหน้าของโดยใช้ชื่อจริง ส่วนซองของนายน้อยหน้าใช้ชื่อเล่นที่แสดงความสนิทสนมและคุ้นเคย

งานแต่งงาน เป็นสัญลักษณ์ของการสิ้นสุดชีวิตโสด มีความสำคัญจุดหนึ่งในชีวิตที่จะก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีครอบครัวอย่างถูกต้อง เป็นที่ทำให้ชีวิตภายใต้สังคมดำเนินไปตามที่สังคมคาดหวัง

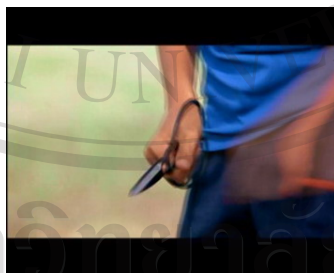
ภาพที่ 4.48 เครื่องเล่นเทปและเทปเพลง

เครื่องเล่นเทปและเทปเพลง เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่เตือนความทรงจำ ในยุคนี้ที่เครื่องเล่นเทปกลายเป็นเครื่องเล่นซีดี หรือดีวีดี จนถึง mp3

ภาพที่ 4.49 ภาพยนตร์เรื่องปุกปุย

ปุกปุย หนังสือที่เจ๊ียบและน้อยหน้าคู่ด้วยกัน ที่ร้านเฮีย เป็นภาพยนตร์ ที่เคยโด่งดัง¹ ในฉากที่ดูนั้นเป็นตอนที่ตัวละครในเรื่องกำลังจะจากลา กัน เป็นสัญลักษณ์ก่อนที่เจ๊ียบและน้อยหน้าต้องจากกัน

ภาพที่ 4.50 การตัดหนังโคดของน้อยหน้า

¹ ปุกปุย กำกับโดย อุดม อุดมโรจน์ ออกฉายในปี 2533 ซึ่งเป็นหนังที่นำเข้ามาใช้เพื่อเป็นตัวแทนของหนังเด็ก ที่เคยโด่งดัง(แม้ว่าจะไม่ใช่ยุคเดียวกันกับในเรื่อง) ที่หลายคนจำได้ เพื่อเป็นสัมพันธบทที่เกี่ยวกับเรื่องเพื่อน มิตรภาพในวัยเด็กเหมือนกัน เกี่ยวกับเรื่องราวของเด็กชายว่า กับเด็กหญิง ชีชา ซึ่งกลายมาเป็นเพื่อนสนิทสุดลูกก๊วกในช่วง 1 ปี ว่าวเป็นเด็กนำสงสารที่พ่อคิดว่าเขาเป็นตัวยว แต่การมีชีชาเข้ามาเติมสีสันให้วัยเยาว์ของเขา

ภาพที่ 4.51 การตัดผม

ฉากที่เจ๊ียบตัดหนัง สัญลักษณ์ของการตัดความสัมพันธ์ระหว่างเขากับน้อยหน้า ซึ่งรวมไปถึงการตัดผมของตัวเอง อย่างน้อยหน้าตัดผมเพราะเสียใจเรื่องเจ๊ียบ(ที่ตัดหนัง ตัดสิ่งที่เธอรัก) ความรู้สึกบางอย่างที่ไม่เหมือนเดิมทำให้เธอเติบโตขึ้น ในขณะที่เจ๊ียบตัดผมเหมือนกัน(ที่ร้านพ่อน้อยหน้าตัดยังไม่ทันเสร็จก็โดนพ่อของเขาว่า) การตัดผมของเจ๊ียบไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในใด แม้ว่าเขายังรู้สึกอยากจะทำโทษน้อยหน้า

ภาพที่ 4.52 แสดงอย่างที่เจ๊ียบร้อยไว้ให้น้อยหน้า

การร้อยหนังยังเป็นของแทนความรู้สึกขอโทษที่เจ๊ียบสามารถทำได้ แต่ว่าไม่ทันที่จะได้ให้น้อยหน้า

1.7.2 สัญลักษณ์ทางเสียง เพื่อใช้แสดงความหมายอื่นๆ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ของตัวละคร ไม่ใช่เพื่อสร้างอารมณ์ ในเรื่องแฟนฉัน ใช้เพลงประกอบเข้ามาเป็นสัญลักษณ์ทางเสียงและเล่าเรื่องราว

• แฟนฉัน/ชาตรี² เพลงนี้ถือว่าเป็นชื่อเดียวกับชื่อภาพยนตร์ และเป็นเพลงหลักที่ใช้ภาพยนตร์มีทั้งแบบชาตรีร้องและนำมาร้องใหม่โดยนักร้องขวัญใจวัยรุ่น AB Normal ที่เป็นจังหวะดนตรีที่ร่วมสมัยมากขึ้น ซึ่งเป็นการเชื่อมยุคสมัยระหว่างคนในรุ่น ที่ได้ฟังเพลงของวงชาตรี และรวมถึงเด็กวัยรุ่น ในรุ่นปัจจุบัน เป็นเพลงที่นำมาใช้ในเรื่องตอนเปิดเรื่อง ซึ่งเป็นเวอร์ชันของชาตรี

² ชาตรีเป็นวงดนตรีแนวโฟล์คซอง, สตริงคอมโบ ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ดั้งเดิมเมื่อ พ.ศ. 2518 โค้งคัง ในช่วงพ.ศ. 2518- พ.ศ. 2528 จนถึงการกลับมารวมตัวกันอีกครั้งในปัจจุบัน

- รักครั้งแรก / วงชาติ เพลงที่ใช้เล่าเรื่องราวระหว่างการเล่นของเด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิง
- รัก คือ ฝันไป / สาวสาวสาว เป็นเพลงที่ใช้ในตอนงานวันเกิด ที่น้อยหน้าและเพื่อนเด็กผู้หญิงขึ้นไปเต้น

- เป็นแฟนกันได้อย่างไร/สาวสาวสาว เพลงที่หลังจากแก๊งค์เด็กชาย รุกรานเข้ามาหาเรื่อง แก๊งค์เด็กผู้หญิง ล้อเรื่อน้อยหน้ากับจี๊บบว่าเป็นแฟนกัน จี๊บบโกรธและเดินกลับบ้าน เพลงนี้ดังในทีวีทุกเครื่องที่จี๊บบเดินผ่าน

• หัวใจสลาย/เดอะฮอตเปปเปอร์ ตอนที่เจ็บพยายามขอโทษน้อยหน้า เพลงนี้ก็ดังขึ้น
เพื่อให้อารมณ์หัวใจสลายของน้อยหน้า หลังจากที่ถูกโดนเจ็บแกล้ง

- ป้ากะปู้ ก๊อิจ์/เพื่อน (ดาจิม) ใช้ท่อนหลักมาแทรกในเรื่องในตอนที่ได้ผู้ชายที่ขี้วุ่น

- ใจเธอใจฉัน /18 กระรัต เพลงที่แจ๊คและพริก ร้องล้อเจ๊บบและน้อหน่าในรถโรงเรียน

• คนที่รู้ใจ / จิตติมา สดุดสุนทร เพลงที่ใช้ในตอนน้อยหน้าเห็นเจ็บเบื่อกับการเล่นกับผู้หญิง
เลยไปยืมฟุตบอลและมาเตะเล่นกัน

- นำอายุ/รอยัลลัปรีท เพลงที่ใช้ในตอนที่ยังเจ็บและน้อยหน้าเป็นเหา และเพื่อนๆเข้ามา
ลือ ว่าเป็นไอ้เหา กับอีเหา

- เป็นโศดทำไม/สุรพล สมบัติเจริญ เพลงที่เจี๊ยบฮัมร้องในห้องน้ำ ตอนเปิดเรื่อง แสดงถึงเรื่องที่จะไปงานแต่งงานของเพื่อน

- คอนเสิร์ตคนจน/นกแล เพลงที่แก๊งค์ผู้ชายร้องไป ปั่นจักรยานไป หลังจากชนะในการแข่งบอลกับพวกฉาบ และเจียบได้เป็นส่วนหนึ่งของโลกเด็กผู้ชาย

• ความทรงจำสีจาง / ปาล์มมี เสียงเพลงคลอเบาๆ ในตอนจบรถกลับบ้าน ในขณะที่คุยโทรศัพท์กับแม่เรื่องน้อยหน้า

• สายเกินไป/วงโอเวอร์ซัน เพลงในตอนท้ายของเรื่องที่เจ็บปวดหลังจากที่น้อยหน่าจากไปแล้ว อยู่ท่ามกลางเพื่อนๆผู้ชาย และโลกที่เขาค่อยๆเติบโต

- More than I can say เพลงขออดีตในช่วงนั้น ที่พริกร้องในห้องน้ำ

1.8 มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

ในภาพยนตร์เรื่องแฟนฉันเล่าจากบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator)

คือการเล่าเรื่องที่เป็นตัวเอกของเรื่อง ด้วยมุมมองประเภท “ฉัน” “ผม” ซึ่งเป็นการเข้าถึง เข้าใจถึง ความคิดของตัวละคร ที่รู้รอบด้าน รู้ว่าเรื่องราวมันจะเริ่มต้นและจบลงอย่างไร โดยผ่านความคิด คำนึกของเจี๊ยบ เป็นศูนย์กลางทั้งเรื่อง ในมุมมองตัวละครชาย เป็นจุดยืนหลัก

“ภาพในอดีตจริงๆ แล้วมันไม่เคยจากเราไปไหน มันอาจจะชุกอยู่ในชอกโศกหนึ่ง ใน ลื่นซึกของความทรงจำ ถ้าเราไม่คว้ามันออกมา ก็ไม่รู้ว่ามันยังอยู่ในนั้น โดยตลอด ไม่ถึงต้องใช้มือ คว้าหรือคว้า แค่เสียงเพลงในช่วงเวลานั้น แล้วมาความทรงจำมันก็พุ่งและกลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง ละ”

“การกลับบ้านเที่ยวนี้ เพิ่งทำให้ผมสังเกตว่าหลายสิ่งหลายอย่างได้เปลี่ยนไปแล้วจริงๆ จน ผมจำใครแทบไม่ได้เลย สำหรับผมคงมีเพียงสิ่งเดียวที่เหมือนหยุดนิ่งในกาลเวลา เด็กหญิงผมยาว แก้มแดง ตาแป๋วคนเนี้ยะ ยังเหมือนเดิมในความทรงจำตลอดมา และคงเป็นเช่นนั้นตลอดไป” แสดง ความคิดในขณะปัจจุบันของเขา สะท้อนโลกทัศน์มุมมองจากปัจจุบันที่มีต่อบุคคลในอดีต ความทรง จำของเขา จากเรื่องเล่าในภาพยนตร์ เมื่อมองผ่านการจัดวางภาพเพื่อสื่อความหมายดังที่ Mario Klarer แบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ “พื้นที่”, “เวลา”, “เสียง”

1. พื้นที่ การที่ภาพปรากฏพื้นที่ในกล้องเกิดจากการจัดการพื้นที่องค์ประกอบหน้ากล้อง

1) การจัดแสง ในภาพยนตร์เรื่องแฟนฉันการจัดแสงจะทำให้พื้นที่ภายในมีแสง เหมือนแสงธรรมชาติ แดดเช้าที่ลอดผ่านหน้าต่างเข้ามาในห้อง หรือแสงนีออนในบ้าน ส่วนภายนอก มักจะใช้แสงธรรมชาติเป็นหลัก อย่างในฉากพ่อขี่รถมอเตอร์ไซด์ไปส่งเจี๊ยบ ฉากแก๊งค์เด็กชายจี จักรยานร้องเพลงในแสงแดดยามเย็น เพื่อให้ดูสมจริงสวยงาม

2) ขนาดภาพ เกิดจากขนาดระยะระหว่างกล้องกับวัตถุ ในเรื่องนี้มีการใช้ภาษาภาพ เพื่อสื่อความหมายที่หลากหลาย

ภาพไกล ใช้บรรยายบรรยากาศของเรื่องซึ่งมีภาพไกลไม่ค่อยมาก เพราะเรื่องราว ส่วนใหญ่ เกิดในพื้นที่ซ้ำๆ และเพื่อการควบคุมยุคสมัยในเรื่องราวในเรื่อง การถ่ายภาพกว้างมากจะต้องผ่านการจัดการ อย่างเรื่องถนน บ้านเรือนเป็นต้น

ภาพไกลมักถูกนำมาใช้บอกเรื่องราวของโลกเด็กผู้ชาย สนามเด็กเล่นติดทะเล รางรถไฟ พื้นที่ค่อนข้างกว้างใหญ่ขึ้นในความรู้สึกเจี๊ยบ

ภาพเต็ม จะเห็นรูปทรงหรือบุคคลก็จะเห็นเต็มตัว ภาพนี้ใช้ในการแนะนำตัวละคร เปิด เรื่องราวอย่างในตอนแรกที่แรกของเรื่อง ที่เจี๊ยบแนะนำเรื่องราวของน้อยหน้า ในตอนนี้น้อยหน้าเปิด ประตูเดินเข้ามา เรียกให้เจี๊ยบตื่น หรือแนะนำครอบครัว พ่อ แม่และบ้านของเขา

ภาพปานกลาง และ ภาพปานกลาง ที่มีตัวละครสองคน มักถูกใช้ในการที่ตัวละครมีปฏิสัมพันธ์กัน ถูกใช้ในเรื่องมากอย่างในฉากที่แจ๊คสื่อเลียนเจียบเรื่องเป็นแฟนกับน้อยหน้าจะเห็นความสัมพันธ์ที่ว่าแจ๊คตัวใหญ่กำลังข่มขู่เจียบที่ตัวเล็กกว่า ภาพใกล้มาก เน้นที่จุดใดจุดหนึ่ง อย่างหนึ่งขยาก็เป่ามาทักกัน ซึ่งใช้ไม่มากนัก

3) มุมกล้อง

มุมกล้องที่ใช้มากคือ ระดับสายตามนุษย์ แทนสายตาของเจียบในการมองโลก และแทนสายตาของบุคคลที่ตามการเล่าเรื่องราวต่างๆที่เจียบไปปฏิสัมพันธ์ในระดับสายตาเช่นกันเหมือนแทนเจียบตอนเป็นผู้ใหญ่ที่นึกย้อนและรู้เรื่องราวทั้งหมดว่ามันจะเกิดและจบลงอย่างไร ซึ่งให้ความรู้สึกใกล้ชิดในฐานะผู้ที่เฝ้ามองตัวละครและในขณะเดียวกันก็เห็นและรู้สึกไปกับเจียบด้วย

4) การจัดองค์ประกอบของภาพ (Mise-en-scene)

ทุกอย่างที่อยู่หน้าจอ ทั้งมุมกล้อง เสื้อผ้า สี หน้า การแสดงของตัวละคร ระยะความคมชัด การเน้น การปล่อยเบลอโดยที่เรื่องเพื่อนสนิทมักจะมีฉากที่แจ๊คต้องไว้ แล้วเล่นกับเสียง เพื่อให้คนดูจินตนาการถึงการกระทำที่มองไม่เห็นนั้นอย่างในตอนที่เจียบตื่นนอนจะไปโรงเรียน ภาพฉายที่หน้าบ้านตั้งแต่รถโรงเรียนจากไป แม่เจียบเดินทางกลับมาจากตลาด เนเข้าบ้านปิดประตู และมีเสียงปลุกเจียบ เสียงเจียบอาบน้ำ จนพ่อเปิดประตูออกมา เจียบซ้อนรถออกไป

5) การเคลื่อนไหวกล้อง

pan กล้องเคลื่อนไปในแนวระนาบใช้บ่อยในหลายฉาก Circular Pan การแพนโดยหมุนกล้องเป็นวงกลม จะเห็นภาพรอบทิศทาง ถูกใช้ในฉากที่ตัวพวกแจ๊คเล่นเป็นจอมยุทธ์กัน โดยมุมกล้องมีความหวือหวาเรียกร้องความสนใจ Trucking Shot เป็นการตั้งกล้องไว้บนรถ แล้วขับเคลื่อนไป ใช้ในตอนที่เราแก๊งค์เด็กชายขี่จักรยานไปตามทาง กล้องจะอยู่บนรถ

Crane Shot เป็นการติดกล้องไว้ที่ปลายยอดของบันจันที่เคลื่อน ใช้ในฉากที่ถ่ายนอกบ้านเจียบ เข้ามาภายในบ้านเพื่อให้เห็นเจียบผ่านหน้าต่างห้อง และเห็นน้อยหน้าจากหน้าต่างอีกบ้านหนึ่ง

6) การตัดต่อ (Editing)

การลำดับภาพที่ถ่ายมา (Shot) ให้ดูเป็นฉาก (Scene) ฉากรวมกันเป็นตอน (Sequence) และท้ายสุดจะกลายมาเป็น โครงเรื่อง (Plot) และกลายเป็นเรื่องเล่า (Narrative) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของเรื่องราว Transition การเชื่อมโยงโดยการจัดการเรียงพื้นที่ นำภาพที่อาจจะไม่สัมพันธ์กันมาเรียง อย่างในตอนเจียบตอนโตกำลังคิดถึงเรื่องในอดีต ภาพ Cut ไปที่มือเขากำลังคัน เทปเพลงและเอาเทปใส่เครื่องเล่น Cut มาที่สีหน้า ดวงตาเขาผ่านกระจกกรรณ Cut ไปที่ประตูห้องนอนสมัยเด็กกับเสียงเกาะประตู ที่พ้องกับเสียงเพลงเป็นตัวเชื่อม ได้เล่าเรื่องราวดังที่เขาได้บรรยายว่า เพียงเสียงในเวลานั้นแว่วมาความทรงจำก็กลับมา

ที่เด่นอีกคือฉากที่เล่าเรื่องระหว่างกิจกรรมของกลุ่มเด็กหญิงกับเด็กผู้ชาย ที่จะมีการเชื่อมด้วยสิ่งของที่คล้ายๆกัน อย่างกลุ่มเด็กหญิงเล่นขายของ เจียบตัดอาหารปลอมที่เป็นน้ำทำจากใบไม้ ภาพตัดไปที่กลุ่มเด็กชายกำลังจับปลา เป็นการตัดแบบ dissolve จากสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง รวมถึงการตัดเป็นภาพดำแล้ว Fade ภาพขึ้นมาในฉากที่เจียบจะไปงานแต่งงาน ภาพ Fadeดำ ก่อนจะ Fade ขึ้นเป็นเจียบในชุดสูท กำลังเดินเข้ามาในงานแต่งงาน

Montage เป็นชุดของซีน (Scene) สั้นๆ เรียงต่อกัน ไม่มีความต่อเนื่องทั้งภาพและเสียง มักสื่อความสัมพันธ์กับชุดความหมายหนึ่งๆ ในตอนท้ายเรื่องที่เพลงแฟนฉันขึ้น หลังจากที่เจียบได้พบหน้าใหม่ที่เหมือนเดิมในความทรงจำแล้ว ชุดภาพความทรงจำที่เล่าไม่ต่อเนื่องกันถูกนำมาจัดวางต่อกัน ในลีลาที่เหมือนอดีต ก่อนที่จบลงที่สมุคเซนส์เยี่ยมในวันแต่งงาน“ยินดีด้วยนะน้อยหน้า” “เจียบ”

2. เวลา ในภาพยนตร์คือช่วงระยะเวลาของแต่ละฉาก

เวลาในการเล่าเรื่องที่ผ่านการจัดการ โครงเรื่องเล่าเรื่องเป็นเส้นตรงจากเริ่มจนจบ เพียงแต่เป็นสองเรื่องซ้อนกัน ซ้อนเวลา การตัดภาพเร็วหรือช้า อย่างในฉากที่เจียบจะไปโรงเรียนที่ตั้งกล้องและแช่ไว้นานหลายนาทียเพื่อเล่าเรื่อง เวลาในอดีตเกิดแทรกเวลาปัจจุบัน เป็น Flashback อย่างในฉากเจียบตอนโต จะเห็นว่าเป็นกรุงเทพร่วมสมัย ที่มีดีกรี การจราจรและในตอนจบที่เป็นฉากเพชรบุรีตอนปัจจุบัน ที่มีผู้คน รถรา สะพานลอย seven-eleven

เสื้อผ้า ฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก ส่วนเรื่องราวในอดีตเป็นยุค พ.ศ 2528 ร้านตัดผมของพ่อทั้งสอง ที่ใช้อุปกรณ์ประกอบฉากที่มีอยู่ในยุคสมัยนั้น ร้านขายของ เสื้อผ้าของผู้คนเป็นแฟชั่นในยุค นั้นที่เน้นสีสดใส ทรงผมผู้หญิงจะตัดฟู โทนสีวิธีการที่ใช้ในการแต่งหน้า ในขณะที่ผู้ชายใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงขากระดิ่ง รวมถึงเสื้อผ้าของเจียบและน้อยหน้าถึงแม้จะเป็นเสื้อยืด แต่ลายบนเสื้อยืดก็เชื่อมไปถึงยุคนั้นได้ อย่างลายโดเรมอน สวนสยาม เด็กๆมักใส่เสื้อเป็นสีสดใส ท่ามกลางฉากที่สีสด ธรรมชาติ ทิวทัศน์ เมืองที่ดูสงบสุข ชุดนักเรียน โรงเรียน กิจกรรมวันเด็ก

สื่ออื่นที่ใช้ประกอบเรื่องราวเล่นยุคสมัยอย่างเพลงที่เคยฮิตในช่วงนั้น รายการโลกคนตรี ละคร หลังข่าว คำขวัญวันเด็ก หนังสือ นิตยสาร ภาพดาราที่แขวนผนัง เกมสีกด ของเล่น การละเล่นต่างๆ

3. เสียง มีทั้งเสียงที่เกิดขึ้นจริงในฉากและเสียงที่เพิ่มเติมเข้ามา

Atmospheric Sound เสียงบรรยากาศ เสียงธรรมชาติ เสียงนกร้อง เสียงจักจั่น Sound Effect ที่เกิดจากการแสดงอาการกริยาของตัวละคร หรือภาพที่ปรากฏ เช่น เสียงรถยนต์ร่นาฬิกา ปลุก บัดตาเลียน เสียงกรรไกร

Dialouge เสียงที่เสวนา พูดคุยออกมาจากปากของตัวละคร Voice Over เสียงบรรยายความทรงจำ ความคิดของเจียบ Music เสียงเพลงที่นำเข้ามาเล่าเรื่อง ซึ่งอาจจะนำเข้ามาเฉยๆ หรือมาจาก

แหล่งของเสียงเพลง คนตรีที่นำเข้ามาสร้างอารมณ์โดยตรง อย่างในตอนทีพ้อขับรถลงเนินมาส่งเจี๊ยะ ส่วนเรื่องเสียงเพลงประกอบนั้นในเรื่องแฟนฉันจะเลือกเพลงโดยผ่านการวางไว้กับฉากต่างๆ ที่ต้องการสื่อความ ถือว่าเพลงมีความสำคัญกับการเล่าเรื่องนี้ด้วย จากวิธีคิดของตัวละครที่ว่าเสียงเป็นที่เก็บความทรงจำ เพลงถูกวางเพื่อไม่ให้ดูเป็นการจงใจมากเกินไป อย่างเพลง “เรื่อน่าอาย ของสาวสาวสาว” หลังจากที่พวกเจี๊ยะล้อเจี๊ยะกับน้อยหน้าว่าเป็นแฟนกัน เจี๊ยะโกรธและเดินกลับบ้านตลอดทางกลับบ้านเพลงดังขึ้นมาจากรายการโลกดนตรีเป็น Diegetic Sound ที่เกิดจริงในฉาก ยังสื่อไปถึงความรู้สึกของเจี๊ยะไปด้วย หรือเพลงสายเกินไปของโอเวชั่นที่ดังขึ้นมาในตอนท้ายเรื่องที่ชีวิตของเจี๊ยะไม่มีน้อยหน้า เติบโตและมีกลุ่มเจี๊ยะเป็นเพื่อนที่ขี้เล่น เพลงสายเกินไปที่ดังขึ้นมาในฉากอดีตที่จริงมาจากฉากในปัจจุบันที่ถูกเชื่อม จากเครื่องเล่นเทปที่เจี๊ยะเปิดฟัง ในห้องนอน ก่อนที่แม่จะเปิดประตูเข้ามา

4.2 วิเคราะห์ตอนจบของภาพยนตร์

Closed/circular (จบเป็นวงกลม)

สถานการณ์ที่มั่นคง 2 ----- ภาวะยุ่งยาก ----- สถานการณ์ที่มั่นคง 1

“แฟนฉัน” มีการเริ่มเรื่องที่เจี๊ยะในตอนโต ที่มีความมั่นคงในชีวิต เพียงแต่มีเหตุการณ์ที่ทำให้เขานึกย้อนกลับไปสู่เรื่องราวในอดีต flashback films ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบการเล่าแบบวงกลม และเรื่องราวจบลงที่เขาได้ไปงานแต่งงานของน้อยหน้า ที่เขาไม่ได้เผชิญกับการก้าวไปข้างหน้า แต่เขามองน้อยหน้าในรูปลักษณะของอดีตที่เหมือนตัวละครจะไม่ได้ไปไหนเลย มันเพียงย้อนกลับไปสู่จุดที่เริ่มต้นขึ้น ตอนจบของเรื่องยังเป็นการยืนยันถึงการที่เรื่องเล่าเรื่องนี้เป็นการเดินทางย้อนเวลากลับไปหาความทรงจำของเจี๊ยะ(ตัวแทนชนชั้นกลาง)เป็นการกลับบ้านเกิดเพื่อค้นหาและยืนยันรากเหง้าของตน

4.3 ความหมายเชิงโครงสร้างของเรื่องเล่าในแฟนฉัน

นักศึกษาศาสตร์เชื่อว่าเรื่องเล่าจำลองโครงสร้างบางอย่างมาจากอุดมการณ์ทางสังคมภายนอก ซึ่งเมื่อเราเชื่อมโยงระบบปิดของเรื่องเล่าเข้ากับพื้นที่เปิดของสังคมและวัฒนธรรม โดยหลักการเจตนาของผู้สร้างเป็นแนวทางชี้ เราสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง โดยการจัดคู่ตรงข้ามของตัวละครหรือฉากที่ปรากฏเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ในแผนผังการแสวงหาของเกรมาสเพื่อค้นหาความหมายเชิงโครงสร้างหรือวาทกรรมที่บรรจุอยู่ในเรื่องเล่า นั้น ๆ

• แม่เจี๊ยะ-เจี๊ยะ-น้อยหน้า

แม่ของเจี๊ยะ	เจี๊ยะ	น้อยหน้า
เสนอภาพความเป็นแม่ ที่มักจะเข้มงวดด่าว่ากล่าว ขึ้นเสียงมีกฎ ตี บ่นทุกเรื่องราว ห้ามทุกอย่าง และอยากให้เจี๊ยะเป็นดังใจลูกจิก แต่ด้วยความหวังดีและความรัก	เป็นตัวละครที่เจี๊ยะ ๆ พุดน้อย อยู่ท่ามกลางเด็กผู้หญิง และเข้ากับเด็กผู้ชายได้ จักแล้วมักนิยมอายุไม่โดดเด่นในกลุ่ม ไม่ถูกยอมรับจากเพื่อนผู้ชาย จนกว่าจะพิสูจน์ตัวเอง และอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้หญิงที่มีอำนาจ คุณแม่ ส่งสอนและห้ามปรามอย่างแม่	ตัวละครหญิงมีความกล้าหาญมากกว่าเจี๊ยะ แข็งแรง ปกป้อง ดูแลเจี๊ยะ อ่อนโยนและเข้าใจ หัวใจ กล้าแสดงออก เป็นผู้นำที่เด็กหญิงคนอื่นต้องฟัง เป็นเพื่อนสนิทของเจี๊ยะ

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบ แม่เจี๊ยะ-เจี๊ยะ-น้อยหน้า

การเปรียบเทียบนี้ แสดงให้เห็นว่าเจี๊ยะอยู่ท่ามกลางผู้หญิงที่แข็งแกร่งและมีพลังกว่าตัวเจี๊ยะทั้งแม่และน้อยหน้า ในขณะที่แม่รุนแรง น้อยหน้ากลับเป็นคนที่เข้าใจเจี๊ยะ

• พ่อเจี๊ยะ-พ่อน้อยหน้า แม่เจี๊ยะ-แม่น้อยหน้า

พ่อเจี๊ยะ	พ่อน้อยหน้า
คนธรรมดา ที่อยู่ในขอบของคนทั่วไป ผมสั้น เรียบร้อย อยู่ในระบบระเบียบ ใจเย็นและมีเหตุผล ใช้เหตุผลในการตัดสิน	เป็นศิลปินเก่า ใช้อารมณ์มากกว่า ผมยาว และดูแลลูกรอบ ใช้กรรไกรเป็นเทคนิคในการตัดผม รักศักดิ์ศรี เรื่องฝีมือและลูกค้าตัดผม ขอมไม่ได้ ไม่กินเส้นกับพ่อของเจี๊ยะ
มักจะเข้าข้างเจี๊ยะเวลาโดนแม่ดุ รักศักดิ์ศรีและเรื่องแย่งลูกค้าเป็นเรื่องที่ขอมไม่ได้ ไม่กินเส้นกับร้านพ่อของน้อยหน้า	ขอมลคทูลในตอนที่ย้ายบ้าน
แม่เจี๊ยะ	แม่น้อยหน้า
ดุ่าจู้ ขี้บ่น ตีลูก ห้ามทุกอย่าง มีอำนาจในบ้าน สอนลูกด้วยความรุนแรงมากกว่าความเข้าใจ	อ่อนโยน อ่อนหวาน ใจดี ชมลูกมากกว่าดุ่า พุดเพราะ ขี้อาย ไม่ตีลูก เข้าใจลูก

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบ พ่อเจี๊ยะ - พ่อน้อยหน้า แม่เจี๊ยะ-แม่น้อยหน้า

ในการเปรียบเทียบถึงครอบครัวของบ้านเจียบและน้อยหน้า ความครอบครัวของน้อยหน้าดูเป็นครอบครัวอุดมคติ ที่ไม่มีการตีว่ากล่าว และสามารถนอกกฎระเบียบบางอย่างได้อย่างพอของน้อยหน้า แต่ท้ายแล้วครอบครัวของน้อยหน้ากลับต้องย้ายไป ไม่ว่าจะด้วยเศรษฐกิจที่แปรปรวน

• กลุ่มของเจ็ค- กลุ่มของฉา

กลุ่มของเจ็ค	กลุ่มของฉา
โรงเรียนรัฐบาลประจำจังหวัด เป็นกลุ่มของเด็กชนชั้นกลาง ที่มักสวมใส่เสื้อผ้าสดใส่โลกที่มีเกมส์กด หนังสือการ์ตูน ของเล่นใหม่ๆ จักรยาน บีเอ็มเอ็กซ์ เพลงสมัยนิยม ละครทีวี โลกของทุน มีเวลาเที่ยวเล่นตามวัย	โรงเรียนรัฐบาล แก๊งค์เด็กที่ผอมแห้ง ผิวก้านคล้ำ ถอดเสื้อแสดงร่างกายที่ผอมเกร็ง โรงเรียนในท้องที่ คลุกคลีกับฝุ่นแดงในสนามฟุตบอล

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบ กลุ่มของเจ็ค- กลุ่มของฉา

ในการเปรียบเทียบของกลุ่มเด็กสองกลุ่มที่ทำให้เห็น ความแตกต่างระหว่างเด็กชนชั้นกลางและเด็กชนล่าง สำหรับกลุ่มของเจ็คเป็นตัวแทนของเด็กชนชั้นกลางโลกที่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัย ก็ยังเห็นเด็กกลุ่มอื่นเป็นศัตรูซึ่งฉาและเพื่อนเป็นตัวแทนของเด็กกลุ่มนั้น มักจะถูกกันแบ่งพรรคแบ่งพวกจากกลุ่มเจ็ค

• การเล่นเกมของเด็กผู้ชาย - ผู้หญิง - เจียบ

การเล่นของเด็กผู้ชาย	เจียบ	การเล่นของเด็กผู้หญิง
เป่ายาง ปั่นจักรยาน ขโมยผลไม้ กระโดดน้ำจากสะพานสูง เล่นสมมุติเป็นจอมยุทธ์ เกมส์กด หนังสือการ์ตูน แข่งฟุตบอล	เป็นคนกลางที่สามารถเข้าได้ทั้งกลุ่มผู้หญิงและกลุ่มเด็กผู้ชาย	การเล่นโดดหนัง เล่นขายของ เล่นสมมุติพ่อแม่ลูก ดูโทรทัศน์

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบการเล่นของเด็กผู้ชาย - ผู้หญิง - เจียบ

เด็กผู้ชายมีการเล่นที่ตื่นเต้นท้าทายและให้ภาพของความสนุกสนานมากกว่าของเด็กผู้หญิง อย่างเรื่องการเล่นเป็นจอมยุทธ์ ได้แสดงภาพที่ผาดโผนสมจริง เมื่อเทียบกับการเล่นพ่อแม่ลูก

การเล่นแข่งเตะบอลที่วางเดิมพันเป็นเงินจริง โดยที่การเล่นทำอาหาร ใช้ใบไม้ ไข่ของสมมุติ
ขึ้น การเล่นเป่าหนังของเด็กชายที่เป็นการแข่งขันเพื่อให้ได้มาแต่การกระโดดหนึ่งของเด็กหญิงแข่ง
แสดงความสามารถพิเศษ โลกของเด็กชายและเด็กหญิงไม่สามารถผสมเข้ากันได้ อย่างในฉากที่
พวกเด็กชายเข้ามาระรานการเล่นพ่อแม่ลูก เป็นต้น มีเพียงเจ๊ียบที่สามารถข้ามไปมาได้ระหว่างการ
เล่นของโลกทั้งสองนี้ได้ และท้ายแล้วเจ๊ียบก็เลือกที่เข้ามาเป็นฝ่ายเด็กชาย

• ห้องเรียน-สนามเด็กเล่น

ห้องเรียน	สนามเด็กเล่น
ภายในห้องสี่เหลี่ยม กระดานดำ หนังสือเรียน มี กฎระเบียบ การเคารพธงชาติ การเข้าแถว การใส่ ชุดเครื่องแบบ การทำให้พร้อมเพรียง การทำโทษด้วยไม้เรียว	เด็กๆ สามารถเป็นและเล่นได้ดังใจในโลกสมมุติ มีพื้นที่ที่กว้างและมีความหลากหลายของสีสัน

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบ ห้องเรียน-สนามเด็กเล่น

ในวัยเยาว์ที่เป็นวัยเล่าเรียน ห้องเรียน การไปโรงเรียนคือความทรงจำหนึ่ง ที่ตรงกันข้ามกับ
การเล่นกับเพื่อนนอกห้องเรียนคือความสนุกสนานของวัยเด็ก

• ตลาด-ศาลเจ้า

ตลาด	ศาลเจ้า
ฝั่งที่เด็กผู้ชายเล่นฟุตบอล บ้านเรือน เขตแดนที่มี เด็กชายอื่นๆเยอะ มีคนเยอะ โลกของความเป็น ชาย (มีกลุ่มเด็กผู้ชายอยู่เยอะ) ตลาดก็เป็นพื้นที่ ในการเชื่อมกับพื้นที่โลกภายนอกหรือความเป็น เมือง อย่างที่เราจะเห็นรถโดยสารอยู่ฝั่งตลาด	โลกของเด็กผู้หญิง ฝั่งที่มีเด็กผู้หญิงมากกว่า มี สนามเด็กเล่น ศาลเจ้าจีนเป็นชุมชนเล็กๆที่ ต้องปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่แลกเปลี่ยนอย่างตลาด

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบ ตลาด - ศาลเจ้า

ตลาดพื้นที่ที่ประทะกับโลกภายนอก ความทันสมัย ความเป็นเมืองเป็นที่ที่แลกเปลี่ยนผู้คนจากการค้าขาย ที่ได้รับข่าวสารศูนย์รวมของการเปลี่ยนแปลงที่พร้อมจะพัฒนา พื้นที่ที่ไถ่ทุนขยายทุนปรับเปลี่ยนกระจายทุนแทนโลกของผู้ชาย

ในขณะที่ศาลเจ้าในความหมายของโลกแห่งจิตวิญญาณ พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พื้นที่ปิด ที่ถูกกันออกไป ความนิ่งสงบ โลกเก่า เป็นสัญลักษณ์ของความเชื่อล้าหลัง เมื่อเทียบกับโลกของความทันสมัยอย่างตลาด แทนโลกของผู้หญิง

• อดีต-ปัจจุบัน

อดีต(รากเหง้า)	ปัจจุบัน(ชีวิตชนชั้นกลาง)
- ความเป็นชนเมือง ชนบท บ้านเกิด - เพื่อนเก่า วัยเยาว์ การเล่นสนุกโดยไม่ต้องคิดถึงเรื่องอื่น โลกที่มีการเคลื่อนที่ช้า สบายงามสดใส - ความเรียบง่าย และเป็นกันเอง - ร้านตัดผม - ร้านขายของชำ - รถจักรยาน - สีสันสดสวย - น้อยหน้าในวัยเด็ก	- ความเป็นเมืองหลวง การทำงานในตึกสูง - พนักงานบริษัท โลกทันสมัย การเป็นผู้ใหญ่ - ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ทางด่วน สะพานลอย - โทรศัพท์มือถือ - เซเว่นอีเลฟเว่น - สีม่วงทึม - พ่อแม่ที่แก่ตัวลง - น้อยหน้าในวัยเด็ก - โลกที่ไม่มีเพื่อนเก่าอื่นๆ ปังเจกสูง

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบ อดีต-ปัจจุบัน

อดีตของเจี๊ยะคือบ้านเกิดที่อยู่ต่างจังหวัด เดินทางกลับคือการย้อนไปสู่โลกของวัยเยาว์ ความเป็น เพื่อนเก่า โดยผ่านวัตถุ หรืออะไรบางอย่างในการเตือน สะกิดให้คิดถึง โดยในเรื่องนี้ใช้เสียงเพลง และถ้อยคำบรรยายความคิดของเจี๊ยะเกี่ยวกับเรื่องความทรงจำในลิ้นชัก “ภาพในอดีตจริงๆแล้วมันไม่เคยจากเราไปไหน มันอาจจะถูกอยู่ในชอกลิดชอกหนึ่งในลิ้นชักของความทรงจำ ถ้าเราไม่ขุดมันออกมา ก็ไม่รู้ว่ มันยังอยู่ในนั้น โดยตลอด”

ในตอนท้ายภาพยนตร์ทำให้เรากลับมาสู่โลกปัจจุบันของตัวละคร เจี๊ยะพูดว่า “การกลับบ้านเทียวนี่ เพิ่งทำให้ผมสังเกตว่าหลายสิ่งหลายอย่างได้เปลี่ยนไปแล้วจริงๆ จนผมจำใครแทบไม่ได้เลย” เมื่อผ่านการเปรียบเทียบกับเรื่องราวในอดีตที่เขาคิดคำนึงมา เพื่อนฝูง ร้านรวง ถนนข้ามไปฝั่งตลาดที่ลงมีแต่รถ เจี๊ยะเดินขึ้นสะพานลอย รวมไปถึงเมื่อเขาเดินเข้ามาในงานแต่งงานของน้อยหน้าและไม

และโลกของเด็กผู้หญิงที่กลายเป็นฝ่ายชัดเจน ท้ายแล้วเมื่อเขาพยายามพิสูจน์ตัวเองจนตัดขาดจากโลกของผู้หญิงหรือน้อยหน้าได้ โดยในตอนตัดขาดของน้อยหน้าถือเป็นการสิ้นสุดของแกนฝ่ายชัดเจน โดยมีฝ่ายสนับสนุนคือกลุ่มเด็กผู้ชายที่ช่วยเหลือให้การกระทำของเจ็บบสำเร็จ นำไปสู่เหตุการณ์ในแกนต่อไป

3. แกน “ผู้ให้ - ผู้รับ” เป็นแกนการคลี่คลายเรื่อง ในช่วงที่เจ็บบพยายามตามไปหาน้อยหน้า พวกเพื่อนๆ แก๊งค์เด็กชายได้ช่วยเจ็บบตามไป แม้ว่าจะไม่ทันแต่ก็ได้เห็นถึงความช่วยเหลือของเพื่อนผู้ชายในฐานะผู้ให้ ส่วนผู้รับนั้นคือตัวเจ็บบในวัยเด็กที่ค่อย ๆ เรียนรู้และเติบโตในโลกเด็กผู้ชายผ่านพื้นวัยเยาว์ไปโดยทั้งความทรงจำจางๆ ระหว่างเขากับน้อยหน้าไว้ การกลับไปงานแต่งงานของน้อยหน้าซึ่งเป็นการคลี่คลายเรื่องนี้ ยังคงเป็นเรื่องขัดแย้งในปัจจุบันเมื่อกลับไปเสมือนได้ค้นพบและปลดปล่อย เป็นการกลับไปหาอดีตที่มีความหมาย

4.4 สรุป

แฟนฉันด้วยความทรงจำและรักแห่งชนชั้นกลางไทย

ปลายทางของเจ็บบคือการกลับบ้านและไปร่วมงานแต่งงานของน้อยหน้า ในฐานะอดีตและความทรงจำของเขา ในภาพยนตร์เราจึงไม่เห็นน้อยหน้าในแบบที่น้อยหน้าควรเป็นแต่พบน้อยหน้าที่เหมือนเดิมในความทรงจำของเขา สอดคล้องกับการวิเคราะห์ตอนจบของเรื่องว่าเป็นการจบแบบวงกลมที่ทุกอย่างไม่ได้เปลี่ยนไป ที่ตอกย้ำว่าอดีตหรือความทรงจำ (น้อยหน้าในอดีต) มีค่าควรวิไลหา ในขณะที่เดียวกันก็ไม่เห็นเพื่อนผู้ชาย หรือคนรู้จักในตอนงานแต่งงาน (เขารำพึงว่า ผมแทบจำใครไม่ได้เลย)

เมื่อมองในระดับวาทกรรม โดยที่มีเจ็บบเป็นตัวแทนของชนชั้นกลางที่อยู่ในความเป็นปัจจุบันในเมืองทันสมัย (เป็นพนักงานทำงานบริษัท แต่งตัวทำงานมีสไตล์ มีรถขับโทรศัพท์มือถือ) มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน แม้จะมีรากฐานเป็นคนต่างจังหวัดที่ย้ายขยายฐานะเข้ามาทำงานในเมือง ได้รับโลกทัศน์ ความเชื่อแบบชนชั้นกลางในเมืองเต็มตัว การมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันของเขาได้ตัดขาดจากอดีตอย่างสิ้นเชิง

น้อยหน้าคือความทรงจำในฐานะอดีตคือความสุขที่เขาได้ละทิ้งไปตัดออกไปใน ช่วงเวลาที่เขาพยายามก้าวไปสู่การมีสังคมความเป็นชายหรือเรียนรู้ที่จะเป็นชนชั้นกลางตามวิถีทาง ซึ่งมีเพื่อนแก๊งค์เด็กผู้ชายเป็นส่วนช่วย ให้เขาบรรลุได้ชัยชนะ ในการขยับยกตัวเองผลักดันเติบโตและตามระบบเข้าสู่เมืองหลวง กลายเป็นชนชั้นกลาง (มีงาน มีฐานะในสังคมเมือง) ถูกหล่อหลอมด้วยโลกทัศน์และการดำเนินชีวิต ที่มีความเป็นปัจเจกมากขึ้นจนตัดขาดจากเครือญาติและสายใยที่เคย

เกือบหนุ่ โลกในอดีตของเจียบจึงไม่มีพวกเพื่อนผู้ชายเหลืออยู่เพราะในขณะปีนป่านก้าวไปสู่การเป็นชนชั้นกลาง เขาได้ละเลย แข่งขัน ถีบตัวไปไกลเกินกว่าจะเรียกขานมิตรภาพ

โลกที่เขาสัมพันธ์จึงมีแต่ปัจจุบันและอดีตที่เขาได้เก็บความทรงจำไว้ในลิ้นชักความทรงจำ (สนับสนุนความเชื่อของชนชั้นกลางที่ว่าตัวเขามีอำนาจในการวิไลหาความทรงจำ) ณ ที่ที่เป็นเพียงอดีตอย่างบ้านและวัยเด็ก โดยผ่านเครื่องช่วยจำคือวัตถุสิ่งของ, เพลง, สินค้า, ของเล่น, รายการทีวี, เหตุการณ์ต่างๆ ในโรงเรียน เช่น งานวันเด็ก การเข้าแถวเคารพธงชาติ โดยในเรื่องใช้เสียงเพลงในอดีตเป็นหลัก ที่พาเขาย้อนกลับไปในยุคสมัยช่วงเวลาในความทรงจำนั้น

นัยหน้าเป็นร่างทรงของอดีตที่ถูกแช่แข็งไว้ เพื่อทุกครั้งในการกลับไปวิไลหา ทุกอย่างจะยังคงดงามเหมือนเดิมสำหรับเขา แสดงความเชื่อว่าอดีตดีกว่าปัจจุบัน จึงสะท้อนไปถึงอำนาจของปัจจุบันที่สามารถจะเก็บรักษา จัดการกับอดีตอย่างนัยหน้า ซึ่งเสมือนเป็นภาพแทนของอดีต ความดี ความงาม ความสุข ความสดใสวัยเด็ก อุดมคติที่ดีๆ ที่ขาดหายไป เธอจึงสามารถอยู่ได้เพียงในโลกของความทรงจำที่อยู่ในอดีตเพราะความจริงมันไม่อาจจะเป็นไปได้ เมื่อได้ตัดขาดและแยกกันไปแล้ว เป็นโมฆะม้วนสั้นๆ ในการหวนถวิลก่อนจะต้องกลับไปทำงานและใช้ชีวิตแบบชนชั้นกลางในเมืองต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved